

MARIBORSKI VEČERNIK

„JUTRA“

Sredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon sredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglas po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni št.: 11.400

Misijski ministri Titulesca v Parizu

Glavna vprašanja pariških razprav

Romunski zunanji minister Titulescu je odpotoval v Pariz ne samo kot mandatar Romunije, marveč tudi male antante. V Beogradu se je sešel z našim zunanjim ministrom Jevtičem, v Ženevi pa s češkoslovaškim, dr. Edvardom Benešom. Mimo tega je to Titulescuvo potovanje v Pariz važno še iz dveh drugih ozirov, zaradi potovanja Bogoljuba Jevtiča v Ankaru in francoskega zunanjega ministra Louisa Barthouja v Varšavo in Prago. Vsa ta potovanja so v večji ali manjši medsebojni zvezi, saj interesirajo vse države, katerih zunanji ministri so pri njih angažirani. Titulescu se je v Parizu sestel z vsemi vodilnimi državniki, zlasti pa z zunanjim ministrom Barthoujem, ministrskim predsednikom Doumergueom, vojnim ministrom maršalom Petainom in predsednikom francoske republike Lebrunom. Govoril pa je naposled tudi z ministrom za kolonije Lavalom, in obema ministroma brez portfelja, Herriotom in Tardieum.

Že navedba teh konferenc s tolikim številom francoskih državnikov dokazuje obsežnost Titulescove misije v Parizu. Mislimo, da ne pretiravamo, da so te konference vsaj nekako uplivala tudi na francoski odgovor na zadnje angleško dopolnilno noto o razoroževanju. Vse kaže, da se Francija po razočaranjih zadnjih mesecev zopet vrača tesneje k svojim srednjeevropskim in vzhodnoevropskim zaveznikom in bo v kratkem popolnoma opustila svoje zadnje kolebajoče eksperimentiranje. Odgovor na angleško noto, obisk Titulesca in Barthoujevo potovanje nam to le potrjuje. Titulescu je mogel v imenu male antante sporočiti francoskim državnikom, da je njihovo stališče glede razoroževanja tudi naše stališče. V kolikor se tiče to vprašanje le Romunije same, je pa povedal še več. Titulescu je posebno naglasil, da je Romunija skrbela dosti manj za svoje oboroževanje in s tem za svojo varnost, kakor ostali dve članici male antante, Jugoslavija in Češkoslovaška. Njena sedanja oborožitev je zato nepopolna in nezadostna, zato je nikoli ne bi mogla priznati kot bazo za nadaljnje omejevanje oborožitve. V tem ozirom Romunija ne bi mogla popustiti, kajti na njenih mejah so zagrizeni revizionisti, zlasti pa Madžari, ki stalno iztegajo roke po Transilvaniji.

Francija se vrača k zaveznikom

RAZOČARANJA ZADNJEGA ČASA SO JO PREPRIČALA, DA JE NJENA VARNOST SAMO OB STRANI ZAVEZNIKOV.

PARIZ, 22. aprila. Zadovoljiv odmev francoske note v Belgiji, Poljski in v državah male antante prepričuje včerajšnji francoski tisk, da je francoska vlada na pravi poti, ko je odklonila nadaljnja pogajanja med državami, nastopila proti oborožitvi Nemčije in zahtevala, da se pogajanja razorožitvene konference nadaljujejo v Ženevi, kjer se mora to vprašanje rešiti. Francoska nota je dokazala, da je sistem političnih in vojaških zvez, ki ga vodi Francija, čvrst in dober. Tako politiko je treba nadaljevati in krečiti, ker bo samo na ta način Francija obvarovana pred iznenadenji. Potovanje Titulesca v Pariz in obisk zunanjega ministra Barthouja v Varšavo in Prago, oboje ima namen, da omenjeni sistem francoskih zaveznikov okrepi. Franciji je potrebno pridobiti čim več takih zaveznikov. Vse ta sistem pa ne bi bil po-

Mimo razorožitvenega vprašanja je tvorilo važen del razpravljanja ministra Titulesca s francoskimi državniki vprašanje priznanja sovjetske Rusije in njene vstopa v Društvo narodov, katerega pripravlja in pospešuje Francija z vsemi razpoložljivimi diplomatskimi sredstvi. Splošno se je v Evropi in tudi pri nas v Jugoslaviji mislilo, da je v sklopu male antante Romunija tista, ki se priznanju sovjetske Rusije najbolj upira. Titulescu je sedaj povedal, da je bilo to mišljenje popolnoma napačno. Nasprotno, Romunija si najbolj želi, da bi se vzpostavili med malo antanto in sovjetsko Rusijo čimprej normalni odnosi in da bi se ta pridružila Društvu narodov. Titulescu je povedal tudi zakaj si Romunija to želi. Romunija je za rešitev tega vprašanja tudi v primeru, da ostane nekatera vprašanja nerešena, tako tudi zadeva z Besarabijo. Titulescu meni namreč, da bi sovjetska Rusija v tistem trenutku, ko bi vstopila v Društvo narodov, že po členu 10. pakta te ženevske institucije priznala teritorialno stanje Romunije, torej tudi njene suverenitetne pravice nad Besarabijo! Mimo tega bi se z vstopom sovjetske Rusije stabilizirala Društva narodov močno okrepila, pa tudi sploh stabilizacija položaja v Evropi, in to tudi v primeru, da bi bila Poljska proti temu, kar bi se utegnulo zgoditi na podlagi vse večjih skupnih interesov Poljske in Nemčije v zadnjem času.

Tretje važno vprašanje, ki ga je moral Titulescu načeti na svojih konferencah v Parizu, je unifikacija Balkana, zlasti pa pristop Bolgarije k balkanskemu paktu. Romunija, kakor tudi vsa mala antanta in vsa balkanska zveza, iskreno želi, da bi se naposled odstranile vse ovire, ki so še na poti ustvaritvi enotne organizacije Balkana po načelu »Balkan balkanskim narodom!«. Kakor izgleda, je Francija porabila o priliki bivanja bolgarskega ministrskega predsednika in zunanjega ministra Mušanova v Parizu ves svoj vpliv, da bi Bolgarijo pripravila do opustitve svojega izoliranega položaja. Titulescu je pa dobil tudi naknadno zagotovilo, da bo Francija dalje delovala v Soliji na to, da se Bolgarija v kakršnikoli obliki pridruži nedavno osnovani balkanski zvezi. Če se to posreči, bo položaj na Balkanu dokončno stabiliziran, to pa si mala antanta in zlasti Romunija tudi iskreno želi.

AVSTRIJA SE MILITARIZIRA.

DUNAJ, 22. aprila. Ministrstvo vojske razglša, da vojaški obvezniki, ki so odslužili svoj rok petih ali šestih mesecev in so bili odpuščeni 1. aprila, lahko 2. maja zopet nastopijo pri predstojnih formacijah 5-mesečne vaje.

Veliko spoznanje francoske diplomacije

Anglija in Italija onemogočata namenoma konsolidacijo Evrope in razorožitev — Nemčija predlaga sporazum

PARIZ, 26. aprila. V tukajšnjih političnih krogih je dozorelo spoznanje, da je vseh neuspehov razoroževanja krivo spletkarstvo Anglije in Italije, ki ne marata, da bi se konsolidirali odnosi med Francijo in Nemčijo. Tako Londonu kakor Rimu je razdor med Parizom in Berlinom potreben. Anglija sploh ne mara, da bi se Evropa pomirila in politično konsolidirala, ker se boji, da bi s tem izgubila svojo pozicijo nekakega evropskega razsodnika. Posebno se pa boji okrepitve Francije. Pri tem podpira tudi intriguantsko politiko Italije, ki ve, da pomeni v družbi narodov nekaj samo tako dolgo, dokler so ti narodi medsebojno sperti. London se je postavil vselej na stran Berlina, kadarkoli je izgledalo, da bo dosežen sporazum med Parizom in Berlinom. Rim pa je pristavil zraven svoj pisker in doprinesel ostalo. To spoznanje je v francoskih političnih krogih rodilo sklep, da je treba odbiti vsako nadaljnje vmešavanje Anglije

in Italije v francosko-nemške zadeve in iskati sporazum med Francijo in Nemčijo brez vsakih tujih posredovalcev. V zvezi s tem se omenja možnost Barthoujevega potovanja v Berlin.

PARIZ, 21. aprila. Včeraj je obiskal nemški veleposlanik Roland von Köster francoskega zunanjega ministra Louisa Barthouja in razpravljal z njim dve uri. Že takoj po tem sestanku so se po Parizu razširile vesti, da je von Köster ponudil Franciji v imenu svoje vlade sklenitev nenapadalnega pakta in direktna pogajanja o vseh spornih vprašanjih. — Današnji »Oeuvre« potrjuje to v celoti in pravi še, da je Nemčija pripravljena skleniti nenapadalne pakte tudi z vsemi zavezniki Francije. List dodaja, da so francoski vladni krogi temu nemškemu predlogu zelo naklonjeni, ker so prepričani, da je praktična razorožitev in konsolidacija Evrope brez poprejšnjega francosko-nemškega sporazuma nemogoča.

Nove intrige Anglije in Italije

V LONDONU IN RIMU SE BOJE DIREKTNIH POGAJANJ IN SPORAZUMA MED PARIZOM IN BERLINOM.

LONDON, 21. aprila. Množe se razni znaki, da hočeta poseči Anglija in Italija posredovalno med Nemčijo in Francijo. Tako v Londonu kakor v Rimu se boje, da bi se mogla Pariz in Berlin sama sporazumeti, s čimer bi bili oškodovani angleški in italijanski interesi. Boje se okrepite francoskega prestiža, zlasti se pa boji Italija poloma svoje s tolikim trdom in tolikimi žrtvami organizirane srednjeevropske politike. Med Londonom in Parizom se sedaj živahno izmenjujejo misli. Kakor poroča diplomatski dopisnik »Daily Telegrapha«, nameravata Anglija in Francija posredovati med Berlinom in Parizom v slednjih točkah: 1. Razmerju med Nemčijo in Francijo glede razoro-

žitve; 2. garancijah glede izpolnjevanja sklenjenih razorožitvenih konvencij; 3. dosegi tega namena diplomatskim potom ali šele v glavnem odboru razorožitvene konference, ki se sestane 23. tm. v Ženevi. Ker je včeraj ponudil nemški pariški veleposlanik von Köster Franciji direktna pogajanja, se v Londonu in v Rimu boje, da bo Francija te tri predloge odklonila in se bo poprej sama sporazumela z Nemčijo ter stopila šele na to v stik z Anglijo in Italijo glede skupnega dokončnega sporazuma. Kakor vse kaže, je ta strah upravičen, ker bo krenila Francija poslej na docela nova, samostojna pota.

Bolgarija in Nemčija

BERLIN, 22. aprila. Bolgarski ministrski predsednik Mušanov je imel predvčerajšnjim in včeraj dopoldne več konferenc. Predvčerajšnjim je obiskal kancelarja Hitlerja in zunanjega ministra Neuratha, včeraj pa se je sestel z nekaterimi ministri in gospodarskimi strokovnjaki. Predvčerajšnji dan je bil posvečen političnim, včerajšnji pa ekonomskim problemom. Kake uspehe je doslej dosegel Mušanov v Berlinu, ni znano, razširjajo se pa vesti, da je nemška vlada pripravljena dati v ekonomskem pogledu Bolgariji razne olajšave za politične koncesije. Ker je znan položaj Bolgarije na Balkanu in ker tudi ni politika Nemčije glede Balkana nič prikrita, ni težko uganiti kakšne so te politične koncesije, ki jih zahteva nemška vlada.

Justifikacija Zrinjskega

BEOGRAD, 21. aprila. Davi je na dvorišču tukajšnjega sodišča obesil sarajevski rabelj Hart pred sodiščem za zaščito države na smrt obsojenega Franja Zrinjskega. Kakor je znano, je bil Zrinjski obsojen zaradi polaganja peklenjskih strojev v Rajhenburgu, Zapešću in Varaždinu kakor tudi zaradi sodelovanja pri umoru bivšega ministra Neudorferja.

Pakt Francija, Poljska, Rusija

PARIZ, 22. aprila. Včerajšnji popoldnevni listi poročajo, da bodo o ruskem vprašanju razpravljali o priliki Barthouovega obiska v Varšavi. Francija namerava namreč organizirati svojo varnost in obrambo na vzhodu s pomočjo sovjetske Rusije. Tudi hoče pripraviti Poljsko, da bi pristopila k nekemu francosko-rusko-mu paktu. Politični krogi so prepričani, da je na vidiku francosko-rusko-poljsko zboljšanje odnosov.

STARHEMBERG SE VRAČA IZ RIMA.

DUNAJ, 22. aprila. Sinoči je odpotoval iz Rima knez Starhemberg in bo najbrže že v ponedeljek imenovan za podcelarja. Med tem pa bo tudi sedanji podkancelar Fey imenovan za generala.

TROCKI SE VRNE V TURČIJO?

PARIZ, 22. aprila. Tu se razširjajo vesti, da je Trocki prosil turško vlado za dovoljenje, da bi se smel povrniti v Turčijo.

AMERIŠKA NAPOVED.

NEWYORK, 22. aprila. »Newyork Times« omenja v daljših člankih francosko noto in pravi med drugim, da bo prišlo do sodelovanja Anglije. Združenih ameriških držav in nekaterih drugih neutralnih držav, iz časa svetovne vojne.

Dnevne vesti

Pater Hugolin Sattner

Včeraj jutraj je umrl v Ljubljani v sta-rosti 83 let veliki slovenski skladatelj pater Hugolin Sattner. Pokojnik je bil rojen 29. novembra 1. 1851 v Novem mestu. L. 1874. je bil posvečen za mašnika. Od l. 1890. je deloval v ljubljanskem frančiškanskem samostanu kot župnik gvardijan, provincialni vikar, definitor in kustos. V Ljubljani se je tudi začela doba njegovega plodonosnega ustvarjanja. Za manjšimi skladbami so prišla na vrsto veledela: »Jeftejeva prisega«, oratorij »Vnebovzetje«, kantata »Oljki«, »Soči«, »V pepelnici noči«, »O nevihti«, opera »Tajda«, kantata »V kripti sv. Cecilije« itd. Nekatere njegove manjše skladbe so postale že davno last vsega naroda in se prepevajo kot narodne pesmi. Agilno se je pa udeleževal tudi kot glasbeni organizator pri Cecilijanskem društvu. Glasbeni Matici in drugod. Njegove skladbe so šle tudi preko mej naše slovenske domovine. Pričale bodo o življenju enega naših največjih glasbenikov, čigar ime bo ostalo živo še stoletja. Pogreb velikega pokojnika bo jutri v nedeljo v Ljubljani.

Ob odprtem grobu Adolfa Leskovška. Včeraj popoldne so ob ogromni udeležbi pokopali na mestnem pokopališču nenadoma umrlega Adolfa Leskovška. Prišli so Sokoli in strelci iz Guštanja, Sokoli in strelci iz mesta in okolice ter v velikem številu njegovi prijatelji in znanci, da se zadnjič poslovijo od pokojnika. Pogreba se je udeležil tudi zbor rezervnih častnikov, in častna četa mu je izkazala poslednjo čast. Ob odprtem grobu se je poslovil od njega v imenu Malgajevih strelske družine v Guštanju g. Rajko Kotnik v kratkem, toda zato tembolj globokem in dušo pretresajočem nagovoru: »Matl, oče, v tem trenutku smo položili k večnemu počitku vašo nado, Vaš in naš Adolf se ni vrnil v svoj domači kraj s ščitom, marveč smo prinesli našega vodjo na ščit. Adolf, Tebi poklanjam kot zastopnik Tvoje zveste družine Malgajevih strelcev v Guštanju zadnji pozdrav z željo, naj Ti bo lahka jugoslovanska zemlja. Tebe, Bog pravičnik, pa prosim, daj mu večni mir in pokoj!« V imenu Sokolstva se je poslovil nato od pokojnika župni tajnik br. Mihajlo Dojčinovič, ki je omenjal njegove zasluge kot prvega podnačelnika guštanskega Sokola, ki je prav z njegovo pomočjo tako smelo razprostrl svoje peruti na ogroženi koroški meji. Vojaška godba je zaigrala turobno žalostinko. In ko so jele padati na s spomladanskim cvetjem pokrito krsto prve grude, ni bilo nobeno oko suho! Težko je bilo slovo. Vsem pa, ki smo Te ljubili in poznali boš ostal dragi v trajnem in lepem spominu!

Tragična smrt upokojenega železničarja. V Krpanovi ulici v Studencih stanujoči 72letni upokojeni železničar Jože Ciglar je že delj časa bolehal za hudo živčno boleznijo. Bolezen ga je včasih popolnoma spravila iz ravnotežja in si je že dvakrat poskušal vzeti življenje, vendar so ga domači vsakokrat se pravčasno rešili. Sinovi pa se je v popolni duševni zmedenosti v drvarnici obesil. Ko so ga našli, je bil že mrtev. Njegovo truplo so prepeljali na studensko pokopališče.

Smrtna kosa. Pretekli teden so v Mariboru umrli: Marta Moranova, trgovčeva žena, stara 34 let; Ivan Žvan, železničar v pokoju, 62 let; Matija Hudelist, upokojeni šofski sluga, 63 let; Marija Peškova, vdova 81 let; Franc Glavič, zasebnik, 63 let; Just Segalla, zasebnik, 45 let in Ivan Gerželi, ključavničarski pomočnik, 20 let.

Smrt otroka v potoku. Ko je pred dnevi posestnica Magdalena Komparova pohitela v sobo k svojemu najmlajšemu otroku ni nič hudega sluteč pustila 2-letnega sinčka zunaj pri potoku, kjer je splahnjevala perilo. V njeni odsotnosti se je otrok priplazil do potoka in padel v vodo. Voda je bila sicer plitva, toda pri padcu se je otrok omamila in utonil. Ko ga je mati našla, je bil že mrtev.

DRAMSKI STUDIO ZKD

X Y Z

Nedelja 22. t. m. ob 20. (8.) uri Narodno gledališče

Prebojni indigo, karbon papir v la. kavovosti, traki za stroj: Zlata Brišnik, Slovenska ulica 11.

Kavarna »Promenada« v nedeljo 22. aprila koncert.

Gambrinova dvorana, najlepši senčni vrt, vedno sveže Tscheligijevo pivo, izborna vina, prvorazredna domača hrana. Abonent se sprejmejo. Priporočila se I. Račič.

Običajni koncert pri »Orlu« bo danes v zgornjih prostorih. Toči se najfiniši jeruzalemski burgundec, medicinalno viško vino. Izborna kuhinja.

50.000 naslovov bo imel »Veliki adresar« za mesto Maribor in širšo okolico. Najboljša reklama za vsakega obrtnika in trgovca, najboljša informacija za vsakogar, ki rabi naslove, ker bo adresar popoln in bo vseboval vse polnoletne osebe s točnimi naslovi. Žurite se z naročili pri Tiskovni založbi r. z. z o. z. v Mariboru, Gregorčičeva ulica 26, telefon 29-70.

Klub književnikov. Drevi ob 20. uri se- stanek v »Grajski kleti«.

Društvo jugoslovanskih akademikov v Mariboru priredi v ponedeljek 23. aprila ekskurzijo v Mesno planino. Zbirališče ob 13.45 pred kavarno »Jadran«. — Predsednik.

Brezposelni učiteljski abiturienti. Se- stanek v nedeljo, 22. t. m. ob 9.30 uri v četrti deški šoli. Pridite vsi!

Glasbena Matica Maribor je v maju pred petnajstimi leti priredila svoj prvi koncert. Slovenski Maribor je sprejel njen nastop s spontanim navdušenjem, zavedajoč se, kako pomemben dan je bil to za naše glasbeno in prosvetno življenje. In potem? Navdušenje občinstva se je sčasoma poleglo, Matici pa je ostalo delo, ki ga je, zavedajoč se svojega poslanstva radevolje prevzela na svoje rame in ga požrtvovalno in častno vrši še dandanes. Pokazala nam bo to na svojem jubilejnim koncertu, ki ga priredi v sredo 2. maja. Izvajala bo slovito Saint-Seansovo odo »Lira in harpa«, za mešani pevski zbor, orkester in soliste. Opozorjamo na to, da se sedaj naše občinstvo, ki se bo sigurno rado odzvalo vabilu Maticine in biskalo koncert iz dveh razlogov: Prvič bo to glasbeni in umetniški užitek, kot ga imamo le redko priliko čuti pri nas, drugič bo pa vsak Mariborčan pokazal s svojim obiskom, da ve ceniti delo, ki ga višji idealni in požrtvovalni naši Matičarji za svoj Maribor.

Predavanje senatorja dr. Frangeža iz Zagreba. Včeraj je predaval z velikim uspehom številnemu občinstvu v Ljudski univerzi o politično ekonomskih odnosih Jugoslavije napram Italiji in Nemčiji, o jugoslovanski gospodarski preorientaciji ter o gospodarskem vprašanju Podonavja, bivši minister, senator dr. Frangež iz Zagreba. O predavanju bomo še poročali.

Iz učiteljske službe. Za upraviteljico na 3. deklški osnovni šoli v Mariboru, ki je služila doslej kot vadnica bivšemu ženskem učiteljskemu, je imenovana učiteljica gđc. Milka Bračičeva.

Volitev »Miss Maribora 1934«. Jutri, v nedeljo 22. tm. ob 21. bo v »Veliki kavarni« senzacionalna prireditve. »Liga internationale pour beaute et culture« v Berlinu išče najlepšo ženo iz Maribora, ki dobi naslov »Miss Maribor 1934« ter trak za mesto Maribor. Zmagovalka v tej konkurenci bo sodelovala pri izvolitvi miss Jugoslavije, ki bo poleti v nekem letovišču. K tej konkurenci bo imela miss Maribor prosto vožnjo in prehrano. Za zmagovalko in tri najlepše žene so mariborski trgovci darovali dragocena darila. Vodstvo konkurence za volitev miss Maribora je v rokah člana uprave Lige g. Olafa Barrouja.

Usoden padec z lestve. V Rošpohu je padel včeraj z lestve 60letni delavec France Puhman tako nesrečno, da si je zlomil obe nogi in dobil hujše notranje poškodbe. Poklicani reševalci so ga takoj pripeljali v bolnišnico, kjer so ponesrečenemu nudili prvo pomoč.

URO VESELJA sebi in svojim boš napravil, če naročiš odlično slovensko družabno revijo »**NAŠA POT**«. Celoletno Din 60.—, Ljubljana, poštni predal 114. 5.0

Sokol Maribor II. — Pobrežje. Prve priprave za tombolo, ki jo priredi društvo na binkoštno nedeljo 20. V. 1934 na Trgu svobode so v polnem teku. Članstvo, ki je prejelo prošnje in vse cenjene trgovce in industrije že sedaj naprošamo, naj ne odklonijo naših nabiralcev, ki se bodo v prihodnjih dneh zgledali pri njih; ali pa naj pošljejo svoje darove v osnovno šolo na Pobrežje. Naj bi bil dobiček še tako majhen, iz srca vam bomo hvaležni zanj!

Sokol Maribor III. opozarja, da se že dobijo karte za tombolo 6. maja t. l.

Železničarji, člani »Nabavljalne zadruge državnih uslužbencev v Mariboru« se vabijo, da se udeležijo občnega zbora zadruge, ki bo v nedeljo 22. tm. ob 8. uri dopoldne v Narodnem domu, zaradi važnosti polnoštevilo. Člansko izkaznico ali nakupno knjižico prinesite s seboj!

Društvo »Jadran« v Mariboru obhaja letos 15-letnico obstoja. Dne 2. septembra bo proslava združena z veselico. — Prosimo vsa društva, da to upoštevajo! Odbor.

Dijaki državne trgovske akademije v Mariboru priredi danes v soboto 21. tm. ob 20. uri v veliki dvorani Narodnega doma II. akademijo v proslavo jugoslovanskih junakov Krsta Frankopana in Petra Zrinskega.

Slovensko trgovsko društvo v Mariboru vabi vse članstvo in društvo naklonjeno občinstvo na svoj 23. redni občni zbor, ki bo danes 21. aprila ob 20. uri v restavraciji Narodnega doma. Prosimo za polnoštevilo udeležbo!

Redni občni zbor Nabavljalne zadruge državnih uslužbencev v Mariboru bo jutri v nedeljo 22. aprila ob 8. uri zjutraj v veliki dvorani Narodnega doma.

Slovensko lovsko društvo, podružnica Maribor, sporoča svojim članom, da bo v torek, 24. tm. ob 20.30 pri »Orlu« prijateljski sestanek, združen z zanimivimi predavanjima lovskega pisatelja urednika »Lovca« Vladimira Kapusa in polkovnika Margetiča. Člani SLD se pozivajo, da se prijateljskega sestanka udeležijo v čim večjem številu.

Moška in ženska podružnica CMD imata svoj redni občni zbor v sredo 25. tm. ob 20. uri v mali dvorani Narodnega doma. Vljudo vabljeni vsi člani in prijatelji društva, ki nameravajo pristopiti. Odbor.

Radio Ljubljana. Spored za nedeljo 22. t. m.: Ob 8.15: poročila; 8.30: gimnastika (Pustišek Ivko); 9.00: versko predavanje (dr. Ciril Potočnik); 9.15: prenos cerkvene glasbe iz franc. cerkve; 9.45: plošče; 10.00: zdravstvo: Vojni plini (dr. Korbar Avgust); 10.30: operetna ura: pojeta ga. Poličeva in Mirko Jelačin s spremljevanjem radio orkestra; 11.15: slovanska glasba, izvaja radio orkester; 12.00: čas, plošče; 16.00: o debeloplodnem kostanju in domačem orhu (Flego Anton); 16.30: fantovski kvintet iz Dev. M. v Polju; vmes citraški tercet »Vesna«; 20.00: prenos »Libuše« iz ljubljanskega gledališča, v odmoru: čas in poročila. V ponedeljek 23. tm.: ob 12.15: plošče; 12.45: poročila; 13.00: čas, plošče; 18.00: gospodinjstva ura: Zena in alkoholizem (Govekarjeva); 18.30: Westfalija (Rudolf Kresal); 19.00: plošče; 19.30: zdravniška ura (dr. Bogomir Magajna); 20.00: komorni trio (gg. Korošec, Gregore, Hauček); 21.00: narodne v vprašanjih in odgovorih; 21.30: radio orkester; 22.15: čas, poročila, lahka glasba.

Grajski kino. Do vključno nedelje vefilim »Manulescu«. Svetislav Petrovič, Ellen Richter, Hildebrand, Falkenstein, Kampers itd. Od ponedeljka dalje Ramon Novaro »Matura ljubezni«.

Kino Union. Od danes dalje čarobna Leharjeva opereta »Carjevič« z Marto Eggertovo in opernim pevcem H. Shoenkerjem.

Pri revmatizmu v glavi, ledjih, plečih, živčnih bolečinah v kolkih, usedu se uporablja naravna Franc-Jozefova voda z velikim pridom pri vsakdanjem izpiranju prebavnega kanala.

Narodno gledališče

REPERTOR.

Sobota, 21. aprila ob 20. uri: »Hokuspokus«. Znižane cene.

Nedelja, 22. aprila ob 15. uri: »Jurček«. Globoko znižane cene od Din 15.— navzdol. Ob 20. uri: »X. Y. Z.«. Uprizoritev »Dramskega studia Zveze kulturnih društev«.

Ponedeljek, 23. aprila: Zaprto.

Torek, 24. aprila ob 20. uri: »Hokuspokus«. Znižane cene. Zadnjičkrat. Red B.

Globoko znižane cene veljajo pri otroški predstavi »Jurček«, ki bo v nedeljo, 22. tm. ob 15. uri. Najcenejši sedež se dobi že za 4 Din; tako da je obisk tega uspelega in prav zabavnega dela omogočen tudi najširšim slojem.

Poslednja uprizoritev napete in duhovitih dimlekov polne komedije Curta Goetza »Hokuspokus« bo v torek, 24. tm. za red B. Veljajo znižane cene.

»Nora« je eno najboljših del slavnega pisatelja Ibsena. Sedaj ga pripravlja mariborsko gledališče kot zadnjo letošnjo premiero za abonente. Mariborska uprizoritev bo še prav posebno zanimiva, ker gostujeta v glavnih ulogah prvaka zagrebške drame Vika Podgorska in Hinko Nučič. V ostalih ulogah nastopijo Kraljeva, Dragutinovičeva, Skrbušek in Furijan.

Pri slabi prebavi, slabokrvnosti, sluzi, šanju, bledici, oboletosti žlez, izpuščaji na koži, tvorih uravnava »Franz Josefova« voda izborno toli važno delovanje črevesa. Odlični mozzje zdravilstva so se prepričali, da celo najnežnejši otroci dobro prenesejo »Franz Josefovo« vodo. »Franc Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Nočna lekarniška služba. Prihodnji teden ima nočno lekarniško službo Vidmarjeva lekarna pri »Sv. Arehu« na Glavnem trgu.

Združenje trgovcev v Mariboru opozarja občinstvo, da morajo trgovci in obrtniki po novih predpisih od 20. aprila dalje izdati vsaki stranki, ki kupi za preko 20 Din blaga, kolkovan račun. Ta taksa znaša za račune od preko 20 do vključno 100 dinarjev 50 par, za račune preko 100 Din pa 1 Din, kupčije do 20 Din so pa kolka proste. Ker trgovstvo brez povišanja cen blagu ne more nositi teh stroškov, je trgovstvo vse dravske banovine sklenilo, da se bodo kolki priracunavali na računih.

Tekmovanje za svetovno šahovsko prvenstvo. Šesta partija za šahovsko svetovno prvenstvo med dr. Aljechinom in Bogoljubovom, ki je bila v sredo prekinjena v ugodni poziciji za dr. Aljechina, je v četrtek končala remis. Ta partija se je odigrala v Freiburgu. Do sedaj je dr. Aljehin dobil dve partiji, štiri pa so ostale neodločene. Stanje po šesti igri je naslednje: dr. Aljehin 4, Bogoljubov pa 2 točki.

Današnji trg je bil kljub deževnemu vremenu precej dobro založen. Slaninariji so pripeljali 22 voz zaklanih, prašičev, okoliški kmetje pa 15 voz krompirja, čebule in 2 voza sadja. Bogata izbira je bila na kokošjem trgu, kamor so okoličanke prinesle nad 1.500 kokoši, puranov, gosi in piščancev. Precej je bilo na trgu mleka in mlečnih izdelkov. Jajca so prodajali po 0.50 do 0.75 Din, liter mleka pa po 1.50 Din do 2.50 Din. Bramjeve in okoliške kmetice so se dobro založile z zelenjavo, ki ji je cena precej padla.

Zaplenjeno meso. Mestno tržno nadzorstvo je danes dopoldne zaplenilo nekemu okoliškemu mesarju 60 kg govedine in 70 kg teletine. Zaplenjeno meso bo tržno nadzorstvo prodalo v ponedeljek 22. tm. dopoldne na novem Glavnem trgu.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 12.3 stopinj C nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 10.8 stopinj C nad ničlo; barometer je kazal pri 17.4 stopinjah 740.7, reduciran na ničlo pa 738.7; relativna vlaga 82, v pretekli noči je padlo 0.5 mm dežja; vreme je oblačno in tiho; vremenska napoved pravi, da bo ostalo vreme oblačno, da niso izključene padavine in da bo tudi temperatura ostala nespremenjena.

Napredek elektrifikacije v mestu. V lanskem letu je zabeležilo mestno elektriško podjetje velik razmah in napredek. Za letos je zasnovalo širokopotezne načrte, ki jih postopoma realizira. Da je v konzumu električnega toka velik porast, je pripisovati naglemu razvoju industrije, predvsem tekstilne. Prejšnjim transformatorskim postajam v Melju se je pridružila še postaja za 250 ks, ki je namenjena za livarno kovin. Ker je doval tok meljskemu omrežju je 1 daljnovod, se je često pripetilo, da je bilo zaradi defekta vse ondotno omrežje brez električnega toka. Temu je odpomoglo podjetje z novim kablom, ki ga je položilo v Klavniški ulici, dalje ob Brodu v Trstenjakovi in v Motherjevi ulici. Dela so bila prejšnji teden končana in je kabel dolg približno 1 km. Pri teh delih je bilo zaposlenih 70 brezposelnih delavcev. V načrtu pa so še priključitve tovarn Rosner, Jugotekstil in Jugosvila, ki bodo skupno porabile 50 ks. Lepo pa napreduje tudi elektrifikacija okolice. Vzhodna napeljava v občini Kamnica in v Rošpotih do Lavrenčiča, na drugi strani pa proti Sv. Urbanu do posestva trgovca Poša. Je bila že letos v februarju dovršena. Tudi je mestno elektriško podjetje pojačalo prosti vod glavnega omrežja v Razvanju. Razsvetljava ceste proti Kamnici in elektrifikacija Sv. Kungote je še nereseno vprašanje.

Tečaji za precepljenje plemenitih kostanjev. Na izpodbudo banske uprave in okrajnega načelstva v Mariboru desni breg, ki v interesu pospeševanja vzgaja debeloplodni kostanj »Maron«, bodo v okraju Maribor, desni breg, tekom meseca maja trije praktični tečaji v precepljevanju kostanja. Tečaji bodo pod nadzorstvom okraj. kmet. referenta. Ob priliki tečaja se bodo med udeležence razdelili brezplačno cepi že debeloplodnega kostanja »Marona«. Tečaji bodo v občini Limbuš 2. maja t. l., zbirališče tečajnikov ob 14. uri pri poslopju ban. trsnice v Pekrah; v občini Hoče 5. maja t. l., zbirališče ob 14. uri pri gosp. Hamanu, Razvanje št. 97; v občini Makole 10. maja t. l., zbirališče ob 14. uri pri g. Hajškem, Stransko, Makole. Priporočila se kmetovalcem, posebno pa še onim, ki posedujejo gozdne kostanjeve nasade, da se tečaja udeležijo!

Panevropska gospodarska konferenca bo v dneh od 16. do 18. maja na Dunaju. Avstrijska vlada je dala konferenci na razpolago prostore v parlamentu.

Boj brezposelnih za obstanek. Pred kratkim je bilo v Ljubljani ustanovljeno društvo »Delo in eksistenca«, katerega namen je združiti vse brezposelne brez razlike stanov, da bi tako skupno pričeli boj za svoj obstanek. Društvo ustanavlja tudi v Mariboru svojo podružnico in bo prav gotovo precejšnje število članov.

Nemškonacionalna ofenziva pod ščitom Dollfussovega avtoritarnega režima pro i Slovencem na Koroškem

Ljudsko štetje na Koroškem - Zborovanje Südmarke v Celovcu - Profesor Wutte trdi, da so Slovenci na Koroškem zgodovinski falsifikat - Nova avstrijska ustava smrt koroškega slovenstva

Se so v spominu obljube kancelarja Dollfussa narodnim manjšinam v Avstriji. Še so v zraku tiste njegove besede, ki jih je izgovoril na shodu v Beljaku, da hoče novi avtoritarni režim v Avstriji biti Slovencem pravičen ter jim dati najelementarnejše svoboščine glede uporabe materinskega jezika v šoli, cerkvi in javnem življenju sploh. Toda to so bile le prazne obljube človeka, kateremu rastejo dogodki čez glavo. Na Koroškem je postavil za deželnega glavarja nemško nacionalnega zagrizenca generala Hülgertha, ki ima na vesti toliko gorja in solz podjarmljenega slovenskega ljudstva od Podjune do Osojskega jezera.

Če so dosedaj koroški Slovenci bili teptani in brezpravni, jih novi režim s koroško deželno vlado vred hoče enostavno zbrisati z lica zemlje. Kajti drugače ni mogoče razumeti gorostasnih sleparij, ki so se vršile letos v času ljudske ga štetja, na dan 22. marca v slovenskem delu Koroške. To ni bilo ljudsko štetje, ampak novi plebiscit pod nemško knuto, ki je žvižgala v teh marčevih dnevih strahote nad koroškimi Slovenci. Popisni komisariji niso bili od občin za to delegirani odborniki, te je deželna vlada kratko malo odstavila, naše ljudstvo so popisovali in šteli od vlade imenovani nemškutarski učitelji in na mnogih mestih sumljivi tipi, brezposelni nemško-nemškutarski polinteligenti, trgovski pomočniki itd. itd. Še sama rubrika v popisnih polah, ki bi morala določiti narodnostno pripadnost, je delo peklenškega namena, da bi mogel nemškonacionalni vampir pohlastati čim več naše krvi. Te rubrike so bile redigirane in tiskane na Dunaju, torej se ne more kancelar Dollfuss izgovarjati na samovoljo posameznih nasilnikov koroške dežele. Rubrika smrtne obsodbe slovenstva na Koroškem se glasi: **Pripadnost k kulturnemu krogu!** — Toda številni komisariji se tudi te sramotne rubrike niso držali, temveč so postavljali plebiscitno vprašanje: **Ali si za sem, ali si za preko? Ali si za Avstrijo, ali si za Jugoslavijo? Ali si za rimskega papeža, ali si za Srbe?** Pri tem so grozili: **Kdor se vpíše za Slovence, bo plačeval desetkrat večje davke, izgubil bo penzijo, njegovi otroci bodo zapostavljeni v šoli, njegova hiša bo čez noč postala žrtev plamena,** in kar je še več takih kulturnih cvetk iz nemškega abecednika, ki v srcu Evrope kljub vsem dogodkom zadnjih 20 let ni prišel iz veljave. Tako se je godilo po vsej slovenski Koroški in nemški

vampir se je zopet napil slovenske krvi. Toda obrisal si bo kmalu sledove te naše krvi in se bo vrgel zopet v požar paradiral pred svetom pravičnega »kulturnega faktorja« in zavračal krivdo na Slovence same, češ, jaz ne morem zato, da se Slovenci sami priznavajo za Nemce...

Tako se je zgodilo, da so letos našli koroški Slovencev bore malo, tako malo, kakor je velika sramota nemškega nasilja. Tajili bodo seveda in kričali zopet na slovenske in srbske »Hetzerje«, ki ogražajo Koroško in jo hočejo raztrgati. Toda ti strahopetniki naj si zapomnijo: Priđe dan, ko omahne tudi nemški bič na Koroškem! Tedaj homo šteli slovenske vrste pred lico vsega sveta in bomo vedno še našli dobrih 100.000.

Dne 15. aprila t. l. je imela Südmarka v Celovcu svoje zborovanje, na katerem je bil najglasnejši znani kapetan Maier-Keibitsch, ki je dokazoval potrebo, da se slovenstvo na Koroškem likvidira čim prej. Znan profesor dr. Martin Wutte pa je imel ob koncu zborovanja predavanje, v katerem je trdil, da so vse francoske geografske karte, v katerih je začrtana jezikovna meja na Koroškem, falsifikat, katerega so Slovenci podtaknili Francozom. Svečano je izjavil ta nevarni »učenjaki« dr. Wutte, da ni več daleč čas, ko bodo Slovenci na Koroškem izginili in da bo treba Südmarki misliti na pohod nemstva čez Karavanke dalje proti jugu. Zato je pozival prisotne k intenzivnemu raznarodovalnemu delu ter končal svoje predavanje s pohvalo beogradske centralni vladi, češ, da je korektna in so samo Slovenci v Ljubljani tisti,

Eksistenčni minimum. Na vsakem zborovanju, sestanku in shodu katerekoli delavske in nameščenske organizacije razpravljajo in se blijejo za takozvani eksistenčni minimum. Ne izide nobena številka strokovnega ali političnega glasila, ki bi ne posvečala svojih stolpcev boju za ta eksistenčni minimum. Vse to je posledica dejstva, da je dandanašnji delavstvo in nameščenstvo premalo plačano za svoje trdo delo. Mezde, ki jih prejema, komaj zadoščajo za streho in kosček kruha. Zagrebška delavska zbornica je sestavila pred kratkim indeks cen in dela v naši državi za lansko leto ter primerjavo z drugimi državami, kakor tudi za prve mesece letošnjega leta. Življenjski stroški zadnje mesece pri hrani padajo, pri obleki in obutvi so nekoliko po-

ki hočejo ovirati nemškega vampirja pri srkanju slovenske krvi na Koroškem.

Ni dvoma, da bo z novo avstrijsko ustavo izrečena smrtna obsodba nad koroškim slovenstvom. General Hülgerter je razpusil vse občinske odbore, v katerih so sedeli Slovenci, v zloglasnih utraktivističnih šolah so učitelji nemškutariji podvojili agitacijo proti slovenskemu jeziku. Škofijski ordinarijat kaj rad sprejema mogočne deputacije nemškutarjev iz slovenskih krajev, ki zaltevaajo nemške pridige v slovenskih cerkvah. Oba škofa sta trda Nemca, titular je Bavarec, pomožni škof pa koroški Nemec, ki ima intimne zveze s tako zvanim »Heimatbundom«, kjer dirigirata renegata nemški »pisatelj« Franc Perkonig in Meier-Keibitsch gonjo proti Slovencem. Javna tajnost v Celovcu je, da se nobeden ukrep koroških upravnih in cerkvenih oblasti, nanašajoč se na slovenski del Koroške, ne izvrši brez predhodnega odobrenja »Heimatbunda«, namreč g. Perkoniga in Meier-Keibitscha! Tema dvema se pokori v slovensko-koroških zadevah celo zvezna vlada na Dunaju.

Ali ni že prišel čas, da se naša vlada spomni na odredbe saint-germanske mirovne pogodbe, ki govori o slovenski manjšini na Koroškem? Ali ni že prišel čas, da se dvigne vsa slovenska javnost kakor en mož proti zatiralcem slovenskega življa na Koroškem? Ali ni že prišel čas, da misli vsa slovenska in jugoslovanska mladina na naše brate onstran Karavank — da misli na nje tako, kakor je dostojno za mladino, ki se zaveda zgodovinske resnice: **Bolje poginili v boju, kakor se vdati in umreti brez odpora!**

skočili, pri najemninah so pa ostali nespremenjeni, kakor tudi pri kurjavi in razsvetljavi. Odrasli delavec porabi za hrano na mesec 219,87 Din, kar je seveda minimum, za obleko in obutev pa 143,95 Din. Vsi minimalni stroški odraslega delavca so znašali v letošnjem februarju 575,95 Din, k temu pa je treba še prišteti 10% teh stroškov, tako, da so znašali vsi stroški na mesec 633,55 Din. Stroški na mesec za družino so pa znašali 1603,97 Din. To je skrajni minimum, pod katerim se začnejo bedi in pomanjkanje. In če pri tem pomislimo, kako žive delavci, ki zaslužijo na mesec kvečjemu 500 Din, pa morajo preživljati številno družino, si kaj lahko predstavljamo njihov boj za eksistenčni minimum in za življenjski obstanek.

J. S.:

V naši Dalmaciji

DUBROVNIK.

Naš vodja in voditeljica sta si nabavila lahke žabice — take iz pločevine, ki pokajo, seveda — za naš signal. Jasno, da čim sta žabici zaregljali, smo se nemudoma zbrali okrog njiju. V Dubrovniku je namreč mnogo ljudi in kaj lahko se izgubiš od svoje družbe. Dekleta so si pa kupila pisane kapice; že ne samo zato, da bi jih ne izgubili. Tako opravljeni smo šli na obisk v Dubrovnik.

Ko smo prejšnji večer stopili pred mestnimi vrati iz cvilečega tramvaja, smo jo mahnil z majavimi koraki starih pomorščakov kar naravnost preko promenade. Tudi v Dubrovniku tvori dijaštvo absolutno večino izprehajajočega se občinstva. Visokorastli fantje: elegantno opravljeni, z dijaškimi čepicami, tako malo postrani, in dekleta s čepicami hudo postrani, ki jih le še nevidna sila vzdrži na rjavolasih glavicah. Nekaj radovednih pogledov, temperamentno govorjenje in smeh. — Bogata svetloba je lila iz izložbenih oken. Tu in tam se je izluščilo iz poltme bogato ornamentirano pročelje. Zrak je bil mehak kakor fin baržun. — Pa je postal zatohel in težak, kakor žakljevin, ko smo stopali po temnem stopnišču v svoje prenočišče. Našli smo ga v »Svrtištu Ferijalnog saveza«. Dvoje silnih dvoran v četr-

tem nadstropju obzidanega stolpa iz 16 stol. Na železnih podstavkih slamnjače, raztrgane in prašne, in drugega nič. — Ne vem za kaj so dvorani uporabljali stari Dubrovničani; prenočeval v njih pa takrat gotovo še ni nihče.

V Dubrovniku je toliko lepega. Ves dopoldan smo letali po mestu. — Ne, ta dubrovniška arhitektura, in tudi književnost ne, to ni le posnetek italijanske. V tem harmoničnem prelivanju slogov, v tej umerjeni in smotreni graditvi ter prosti lepoti je nekaj, česar ni nikjer drugod; to je naše, slovensko.

Povsod srečamo tujce: Nemce, Švitarje, Francoze. Spoznaš jih po pulmancah, gumijastih plaščih in malone vsi imajo fotografske aparate. — Kako znajo Dubrovčani ravnati s tujci! — Recimo v trgovini čakam na svoj film. Vstopi dama, Nemka. Pozabila je torbico. Prodajalec, mlad, eleganten Dubrovčan, ji jo izroči. Pristavi še v gladki nemščini: Poprej, Madona, ste se zmotili in plačali preveč, izvolite! — in ji vrne denar. Dama drži denar v roki; strmeča ga z negotovostjo spravlja v denarnico.

Ali Avstrijec, motociklist, je izgubil ves svoj denar. Obrnil se je na avtomobilsko zvezo Dubrovnik. Društvo mu je izplačalo zaproseno vsoto. Hoče jim pustiti svoj naslov. Naslova ne sprejmejo: — Saj boste vrnili! ...

LOKRUM.

Ponoči je deževalo. Še je puhtela vlada iz zemlje tja gori proti bogato zele-

nemu vejevju. Mehka je bila steza in tihi koraki. Poglej, tam spodaj je modro morje! Z belimi rokami objema krvave čeri. In nad nami med zelenimi vrhovi to sanjavo južno nebo. — Kitara je zavrnila. Zavrnila in zapeli smo mi, seveda, ker smo Slovenci.

Vstopili smo v raj Jugoslavije. Za vstop plačajo dijaki dinar. — Raj pa je last bolne dece. Tako je prav! — Mimo okrevališča nas je vodila bela steza naprej ob živi meji rožmarinovi. Nekoliko stopnic navzgor: vedno zeleno drevje nas je sprejelo v svojo gosto senco; cvetoči grmi vmes in kamenita vaza z vitko graciozno agavo; tam dalje palme v razkošnem zelenju, kakor bi želele vzkipeiti proti nebu ter v svoji nemoči povešajo dolge tenke prste navzdol k materi zemlji; in limonovci s krasnimi visečimi plodovi in zlate krone pomaranč; povsod še biserno-belo cvetje in resnobne, jeklenosive agave ob strani. — Ko sta urejala ta vrt, sta se človek in narava pač sijajno sporazumela.

Na rtiču otoka smo se ustavili. Valovi so doneče udarjali ob razbito skalovje. Hiteli so proti nam, kakor da bi nam iz daljnjih celin prinašali veselih novic. Ostrmeli smo in dolgo zrl v to veličastno lepoto obzorja in morja.

BOKA KOTORSKA.

Bila je nedelja, pravoslavna Velika nedelja, ko smo pluli s »Kraljem Aleksan-

drom I.« proti Boki. Velika elegantna ladja je gladko polzela po mogočnih bleščilih se valovih proti vzhajajočemu solncu. Na krnu smo stali — pa ne vsi; nekateri niso hoteli o morju ničesar slišati — in čakali, kdaj nas bo dvignil na svoj lrbet kak prav nesramen val. Huden veter je brl in nam tuhl na ušesa svojo čudno melodijo; deklicam je mešal lase, jih poljubljaj na oči, da so se solzile; če so se pa zasmejale, jim je smuknil v usta. — Kaj, če bi potovali tako dalje in dalje proti jugu, v Atene na primer ali še naprej? — Nikdar jim ni zadosti, nikoli niso zadovoljni, porečete.

Skozi utrjena vrata smo zaokrenili v Boko Kotorsko. Morje se je pleglo kakor bi se zresnilo. Nad pogorjem so še visele sive meglene zavese. — Pristali smo v Hercegovem. Na pomolu so čakali mornarji, same silne mlade postave. — Še poslednji kos odprtega morja se je skrtil za gričevjem. Njegova površina se je le še gubančila. Skozi to mirno globoko modrino je rezal beli kljun ladje svojo pot. — V zalivih so bile usidrane naše vojne ladje. — Nad gorami so se trgale megle. — Odkril se je Orjen v svojih silnih oblikah. »Kralj Aleksander I.« je plul le še čisto počasi. Na obeh straneh soteske so rastle silne stene v nebo. Zadnje meglice so splavale z gore v jutrnje nebo. — Lovčen! Neomajno in kraljevsko je kipel v silne višave. Njegovo počelo je krasil bleščeč snežni diadem. — Trobojnica na krnu ladje je trepetala v vetru...

Kulturne vesti

Maribor kot književni in knjižni center

Mariborske založbe pred in po vojni. Tiskovna založba in Cirilova knjigarna. Pobuda za nadaljnje delo.

Poleg našega književnega in knjižnega središča Ljubljane je razvijala v tem oziru v predvojni dobi največjo aktivnost slovenska Gorica. Spomniti se moramo samo goriških pisateljev in publicistov, kakor tudi Gabrščekove »Slovenske knjižnice« in drugih izdaj njegove knjigarne, potem Slovenske Socialne Matice z njenimi edicijami, naše najodličnejše znanstvene revije »Vede« itd. Trst je v tem oziru zelo zaostajal; Celovec je pošiljal v svet sicer največ slovenskih knjig, a večinoma samo redne izdaje Mohorjeve družbe in v izrednih šolske knjige; Celje in Maribor sta pa bila več ali manj pasivna. V Mariboru je tiskala nekaj poljudnih knjig Cirilova tiskarna, v Celju pa je izšlo kdaj pa kdaj kako manjše delo.

Pa tudi po vojni, kar je razumljivo, je Ljubljana obdržala primat. Mimo starih založb so se osnovala tam (zraven stare Slovenske Matice) kot knjižne družbe še Vodnikova, Cankarjeva in Kmetijska Matica, novo usmerjene pa Modra ptica, Hram, Tiskovna zadruga, Jugoslovanska knjigarna, Mladinska Matica, Krekova knjižnica, Socialna knjižnica, Nova založba itd. Delo Celovca je prevzelo z Mohorjevo družbo Celje. Število izrednih publikacij se je pomnožilo in tudi kvalitativno znatno zvišalo. Mimo tega izhajajo v Celju tudi knjige drugih založb, posebno mladinske, Gorica se z Goriško Matico in Goriško Mohorjevo družbo drži kljub sicer obupnim razmeram. Trst pa ima svojo založbo »Luč«.

In Maribor? Spal je dolgo nevzdržljivo spanje, v zadnjem času pa postaja vedno bolj agilno. Nima sicer nobene založniške družbe, podobne Mohorjevi, Vodnikovi itd. ali pa Modri ptici, Hramu in drugim, zato pa ima dve pridni založnici: Tiskovno založbo in Cirilovo knjigarno. Kvalitativno prednjači prva, kvantitativno pa druga, ki je ohranila tudi v povojni dobi svoj poljudni značaj. Tiskovna založba se je kot zadruga osno-

vala že skoraj pred 10. leti, a sprva ni delovala; zgenila se je šele v zadnjem času in nam izdala knjige: Rudoifa Maistra pesemsko zbirko »Katica mojih«, Maksa Šnuderla novele »Človek iz samote«, Radivoja Reharja novele »Vipavske povesti«, Maksa Šnuderla roman »Izgubljena zemlja«, »Malega risarja« in v komisiji Janka Glaserja pesemsko zbirko »Čas — kovač«. V tisku je sedaj za Meškovo šestdesetletnico Ovnova studija o »Pisatelju Ksaverju Mešku«, ki bo obsegala okoli 10 tiskovnih pol. Cirilova knjigarna se izčrpava večinoma z izdajanjem zbranih spisov Karla Maya v slovenskem prevodu. Izven teh dveh založb izide malo, če ne štejemo sem edicij Zgodovinskega in pa Muzejskega društva, ki so Mariboru lahko res v ponos. Najvažnejša knjiga je vsekakor prvi zvezek Šorlijevih »Izbranih spisov«.

Vse to izdajanje pa (razen Mayevih spisov) nima sistema. Ne bi bilo morda umestno, da bi Tiskovna založba izdelala založniški program, kakor ga imajo n. pr. Tiskovna zadruga v Ljubljani in druge založbe? Z dobrim akviziterjem bi se dali dobiti stalni naročniki, tudi če bi upoštevali v prvi vrsti le bivšo Štajersko, Prekmurje in Mežiško dolino. Tu bi se dala ustvariti potrebna baza. Obenem pa bi bil to tudi prvi temelj za izdajanje mariborske literarno-kulturne revije, ki jo nujno potrebujemo. Ker imamo sedaj tu Tiskovno založbo in Klub književnikov, so ostali pogoji že ustvarjeni. Če bi se založba resno lotila dela, bi do Božiča že lahko dokončala priprave, in Maribor bi stopil v novo leto z večjim elanom in ponosom. Potem bi morda kmalu dobili tudi Maistrove »Spomine«, na katere že vsi težko čakamo.

Dela je torej povsod dovolj in treba je le boljše organizacije. Maribor mora postati tudi v književnem in knjižnem oziru še važnejši center!

-r.

Blaž Jurko: Moje dogodivščine. V založbi konzorcija »Nove Dobe« v Celju je izšla knjiga, ki prinaša življenjske dogodivščine danes 75-letnega, širom Slovenije znanega Blaža Jurka. Knjiga je vse-skozi polna močnega humorja, verno nam slika svojo dobo, na zanimiv način v dobrem jeziku nam prikazuje burkaste dogodivščine in dejanja lovca, večnega popotnika, 45 let na deželi delujočega učitelja, kmetovalca itd., ki je bil povsod v življenju po svoje na mestu, polnokrven in samosvoji, kakor je danes, žal, takih osebosti čim dalje manj med nami. Avtor sam trdi, da je življenje še vedno lepo, samo živeti je treba znati. Nauk, kako se to doseže, nam nudijo pestri, tu opisani dogodki na najzabavnejši način. Kakor je avtor sam velik original, tako je originalna knjiga, ki pomenja novost posebne vrste. Lepo opremljena knjiga obsega na 132 straneh 49 poglavij.

Izbrani spisi Karla Maya. Cirilova knjigarna, ki si je nadela nalogo izdati v slovenskem prevodu celokupne spise Nemca Karla Maya, je izdala ta mesec zaključni zvezek prvega dela »Sužnjev«. Spisi Karla Maya so zlasti priljubljeni pri doraščajoči mladini. Posebno dečki segajo po njih še danes s prav tako strastjo, kakor smo nekoč mi, čim smo se naučili toliko nemščine, da smo jih razumeli. Sedaj nemščina za Karla Maya ni več potrebna.

Deljena na službovanje pošti v Šmarju pri Jelšah. Zelimo, da se naša pridna delavka skoro vrne.

Roko si je zlomil. Turinovi Andrejček sedemletni šolarček I. razreda tukajšnje šole si je te dni domov gredo zlomil roko. Preko potoka, kamor se vsak dan vodila pot, ni bilo običajne brvi. Pa je deček preskočil potok, pri tem pa padel tako nesrečno, da si je pod komolec zlomil desnico. Zdravi se v domači oskrbi.

Prvi kopalci so se pojavili pretekli ponedeljek na bregu Dravinje, kar smo druga leta opazili šele v juniju. Kako točno, saj je bila neznosna vročina, zabeležili smo celo v senci 25 stopinj. Tudi vsa rast je precej zgodnja, kar se pozna pri nas že na prvi pogled po 30cm, ki je že do vrha zelen, medtem ko ozeleni do Sv. Jurija, t. j. do 24. aprila navadno šele do polovice svojega pobočja.

V Studenicah pri Polččanah prirede jutri v nedeljo igro »Davek na samce«

Potovanje okrog sveta glavni dobitek

Pri žrebanju neke sovjetske loterije v Rusiji je zadel glavni dobitnik delavca moskovske občinske elektriške centrale neki Fokin. Komisija je srečnemu dobitniku ponudila 5000 rubljev, vendar je delavec to ponudbo odklonil in izrazil željo, da bi rajši krenil na pot okoli sveta.

SOKOL

Tekme naraščaja Sokolske župe Maribor

Jutri, v nedeljo, 22. aprila se bodo vršile tekme naraščaja Sokolske župe Maribor. Tekme so bile razpisane za moški in ženski naraščaj v višjem in nižjem oddelku ter tekme posameznikov za prvenstvo. Naš naraščaj bo tekmoval v orodni telovadbi (na vseh glavnih orodjih), v prostih vajah ter idejno.

Take tekme se vršijo sedaj po presledku več let. Kajti v zadnjih letih se je naraščaj pomerjal le pri lahkoatletskih tekmah ali tekmah v odbojki. — Vedno očitnejša nam je postala vrzel v vzgoji naraščaja, kjer se je pri takozvani modernizirani telovadbi polagalo vedno manj važnosti na orodno telovadbo. Disciplinarnost pri oddelkih jela pešati. Vpraševali smo se po vzrokih in jih tudi našli. Orodje, ki smo ga jeli zapostavljati, se hoče maščvati. Zakaj orodje, oziroma vse lažje in težje vaje na jem niso same sebi namen. Njihov pomen je dosti globlji. Pri orodni telovadbi se krepi volja telovadca, ker samo z vztrajno vadbo doseže uspeh. Orodna telovadba zahteva disciplinirane ga telovadca. S tem se izoblikuje njegov značaj. In še nekaj smo opazili pri našem naraščaju: premalo pozna Sokolsko idejo.

Spoznali smo, da tako ne more dalje, da tako ne smemo vzgajati naše bodoče sokolske generacije. Kajti ravno oddelki

naraščaja so verna slika bodočnosti. Kakor bomo izoblikovali doraščajočo mladino, takšno bo naše članstvo. Pozneje se bo težko dalo vse popraviti.

Načelstvo s tehničnim odborom SŽM se zaveda svoje odgovornosti. Spoznalo je navadne hibe pri vzgoji naraščaja. Zato se mora storiti vse, da se to popravi. Prva naloga vseh edinic se glasi: »Povzdigniti orodno telovadbo pri naraščaju in ga vzgojiti v Sokolski ideji!«

Najboljše sredstvo, da se dvigne zanimanje, pa so tekme. In te se bodo vršile jutri. Prijavljenega je okrog 80 moškega in okrog 80 ženskega naraščaja. Moški naraščaj bo tekmoval v telovadnici deške meščanske šole, ženski naraščaj v telovadnici hum. gimnazije. Pričetek z zdravniškim pregledom ob 8. uri jutraj. Ob 7. bo seja sodniškega zbora: člani v telovadnici deš. mešč. šole, članice v telovadnici gimnazije.

Popoldne pa priredi SŽM vsemu naraščaju, ki je tekmoval, družabno popoldne v veliki dvorani Narodnega doma. Tam se bo tudi izročil župni naraščajski prapor zmagovalni vrsti višjega oddelka moškega naraščaja. Na tem mestu vabimo na to popoldne tudi vse naraščaj mariborskih sokolskih društev, ki se tekem ni udeležil. Zdravo!

POZIV BIVŠI UPRAVI SOKOLA MATICE.

Odstopivša uprava in prednjaški zbor Sokola Matice imata v ponedeljek 23. t. m. ob 20. uri v društveni sobi v Narodnem domu važen in nujen razgovor. Bivši odborniki in prednjaki naj se razgovora zanesljivo udeležijo. Zdravo!

Iz Sokola Matice. Uprava sokolske župe Maribor je imenovala za starost sokolskega društva Maribor Matica odvetnika g. dr. Slavka Fornazariča, za načelnika pa br. Josipa Hvalenca.

Nušičev »Navaden človek« na sokolskem odru v Studencih. Minilo soboto in nedeljo je uprizoril studenški sokolski oder zabavno Nušičevo trodejanjo »Navaden človek«. Da pride ta res dobra domača veseliga do polne veljave tudi na diletantskem odru, morajo biti vsaj glavne vloge v spretnih rokah. Pa naša dirana mora biti prav temeljita, ker nastanejo sicer pri kratkih dialogih, ko se ga igralki drug drugemu v besedo, vrzeli ali pa zmehnjave. Tudi maskiranje mora biti v redu. In vsi ti trije pogoji so bili izpolnjeni. Zato se pa uprizoritev tu-

di uspela, čeprav je sezija za take odrede prav za prav končana. Sobotna predstava je bila še dokaj povoljno obiskana. Slabši obisk je bil v nedeljo, kar je razumljivo, ker gre marsikdo v pristo naravo in se mu potem ne ljubi še k gledališki predstavi. Navzoče občinstvo se je pa trem glavnim tipom nasmejal do solz. Nušičev »Navaden človek« bo prav gotovo še večkrat napolnil studenški sokolsko dvorano v — prihodnji sezoni.

Sodne takse na plačilne naloge v meščanskem postopku. Davčni oddelek finančnega ministrstva je izdal tole pojasnilo: V sporih za nad 3000 Din za sklepe, s katerimi se razsoja na zahtevo več tožilcev ali proti več tožencem, se zviša taksa za 10% za vsakega tožitelja ali toženca, vendar ne čez 100%. To velja tudi za primere vzporednega pristopa v procesu. Ta prirez je utemeljen, ker povzroča pristop sodišču več dela. Zato se ne nanaša samo na sklepe, ki jih izreka sodišče v obliki razsodbe, temveč tudi na tiste, ki jih sodišče izreka v obliki sklepa, plačilnega naloga ali končnega sklepa.

Sport

Čakovečki SK : ISSK Maribor

V nedeljo 22. aprila ob 16.30 na igrišču ISSK Maribora

Jutri bo zopet živahno na vseh naših nogometnih igriščih. Nadaljuje se boj za nogometno prvenstvo podveze, ki je posebno letos izredno zanimiv, ker daje prva, ki pojde v ligo. V Mariboru bo enajstotica Čakovečkega SK naletela v partnerju ISSK Mariboru na nasprotnika, ki bo vsekakor skušal spraviti pod streho iz tega boja nadaljnji dve točki. Ta stvar s Čakovečkim SK ne bo enostavna, in dovolj za prejšnjo moč je, ako primerjamo rezultate, ki sta jih ta dva nasprotnika v zadnjih svojih tekmah dosegla. Lani je bil ISSK Maribor v Čakovcu premagan z rezultatom 1:4, SK Celje je bil pred 14. dnevi v Čakovcu poražen z 1:3. SK Celje pa je prejšnjo nedeljo v Ljubljani igral z Ilirijo 2:3. Čakovčani so

lepo napredovali in so dobro pripravljani, saj jim je odprta najbližja pot do podzveznega prvenstva in stojijo sedaj na drugem mestu prvenstvene tabele. Torej stvar ne bo kar tako enostavna in se bodo morali Mariborčani resno potruditi in pokazati vse svoje znanje, če bodo hoteli zmagati in ostati v prvem razredu. V primeru, da bo ISSK Maribor tekmo izgubil, ne bo več mnogo upanja, da ostane v prvem razredu in bo moral v jeseni tekmovali v drugem razredu. Tekma se bo odigrala ob vsakem vremenu na igrišču ISSK Maribora v Ljudskem vrtu in se bo pričela ob 16.30. V predtekmi ob 15. se srečata rezervi ISSK Maribora in SK Železničarja.

*

Celjski atletiki v Mariboru. Da se SK Železničar čimbolje pripravi za prihodnjo prvenstveno tekmo, ki jo odigra prihodnjo nedeljo 29. t. m. proti ISSK Mariboru, je povabil kot sparring partnerja celjske Atletike. Po zadnjih rezultatih sodeč, so Atletiki v prav dobri formi, tako, da lahko pričakujemo zanimivo tekmo. SK Železničar bo postavil svoje najboljše igralce, ki se bodo morali resno potruditi, ako bodo hoteli agilne Celjane premagati. Tekma se bo odigrala dopoldne ob 10. na novem igrišču SK Želez-

ničarja na Tržaški cesti. Tekmo bo sodil g. dr. Planinšek.

SSK Maraton sporoča, da se pričn. lahkoatletski miting jutri, v nedeljo ob 9. uri na Livadi. Prijave se sprejemajo še do jutri ob 8.30 na Livadi.

Pričetek teniške sezone. Jutri, v nedeljo 22. t. m. se prične v Mariboru prvenstveno tekmovalje teniških klubov, in sicer se bodo srečali na teniških igriščih SK Rapida dame in gospodje SK Železničarja in SK Rapida. Tekmovalje se bo pričelo dopoldne ob 9. uri.

Murska Sobota

Ponovna dražba mursko-soboškega gradu. Okrajno sodišče v Murski Soboti je ponovno razpisalo dražbo za Szaparijev grad in park. Grof Szapary je kot svoji časni guverner Reke in madžarski poslanik v Londonu, dobil od Dunajske kreditne banke več milijonov kron za moderniziranje svojega gradu in posestva v Murski Soboti. Agrarna reforma pa je njegovo veleposestvo razdelila in tako ni imel več sredstev, da bi vrnil dunajski banki posojilo. Zato je banka zaplenila grofu vse imetje. Na prvi javni dražbi leta 1930. je kupila grad in park mursko-soboška občina za 2 milijona 300.000 Din. Kupno-prodajno pogodbo so odobrile vse oblasti in je že tudi ministrstvo financ odobrilo mursko-soboški občini dve milijonsko posojilo. Nastale pa so razne težkoče zaradi protesta banke, ki je smatrala, da je bila prodajna cena prenizka. Utegne se zgoditi, da bo po dražbi postal lastnik gradu kdo drugi in bo na ta način izgubila Murska Sobotna ta lep park.

Poljčane

Osebnostna vest. Marljiva in nadvse vestna knjižničarka tukajšnjega Sokola, poštarna uradnica s. Anica Krašovecova je pri-

MARIJ SKALAN:

SEMISIRIS

Roman iz prazgodovine človeštva.

»Da, ubijalca. Smrt jima!« se je vmešal debeluh.

»Oba pričata namenoma krivo,« je vzkliknil Aftagad.

»Lažeta,« sta pritrdila Savadagak in Buramak. »Midva sva se samo branila.«

»To ničesar ne spreminja!« ju je zavrnil Libis in naročil stražarjem: »Pri- peljite deklici!«

Savadagak in Buramak sta se zdrznila in ozrla proti vhodu. V dvorano sta vstopili Ista in Upa. Ko sta zagledali svoja ljubimca, sta zaihteli ter hoteli planiti k njima, toda vojščaki so ju zadržali in prisilili na kolena.

»Vi dve sta sestri Ista in Upa, hčerki zlatarja Ulamaka,« ju je ogovoril Libis. »Bili sta na praznik svetega Ibisa s tema dvema rojakoma.«

»Da gospod, bili sva,« sta vzkliknili med ihtenjem Ista in Upa.

»Izbrali sta ju.«

»Da...«

»Ista, starejša,« je nadaljeval vrhovni

sodnik. »povej, sta Savadagak in Buramak umorila Nairisa in Adnirarisa?«

»Milost, gospod!« je vzkliknila Ista. »Buramak je nedolžen.«

»Potem je ubijalec Savadagak?«

»Tudi on je nedolžen...«

»Kdo je tedaj ubijalec?«

»Ne vem.«

»Lažeš,« je dejal trdo Libis. »Če ne boš govorila resnice, boš darovana skupaj z njima! Obtoženca sta sama priznala, da sta ubijalca Nairisa in Adnirarisa.«

Ista se je začudeno ozrla najprej po Buramaku in nato po Savadagaku. Potem je dejala kakor sama sebi:

»Priznala sta...«

»Da,« je pritrdil Buramak. »priznala sva, da sva se branila. Povej resnico, če nama ne želiš slabega.«

»Potem bom govorila,« je dejala Ista. »Nairis in Adniraris sta naju zasledovala že v svetišču pri proslavi ptice krvi in zaljubljene mesečine, midve pa ju nisve hotele izbrati, ker ljubive Buramaka in

41

Savadagaka. Potem sta šla za nami v zabavišče, žalila najina izbranca in zahtevala, da naju izročita njima. Ker sta se uprla, sta potegnili bodala in napadla Buramaka in Savadagaka. Midve sve mirili, toda zaman. Šlo je za življenje, dva sta morala biti mrtva. Zmagala sta obtoženca, ker sta bila spretnjša.«

»Resnico je govorila,« je pritrdila Upa. »Kriv pa sva midve, ker sva ju izbrali in vodili v zabavišče, da bi se umaknili nasilnimu zasledovalcema. Če terjajo vaše postave kazen, kaznujte naju, njima pa prizanesite, ker sta nedolžna!«

Zaihtela je znova in si z rokama zakrila obraz.

»To je ljubezen!« je dejal Libis. »Žrtvovati se hočeta za greh vajinih ljubimcev?«

Njegove nadaljne besede je prekinil nenadni udarec na gong in prihod telesne straže faraona faronov, ki je vstopil v dvorano visoko vzravnani. Sodniki so se mu poklonili. Nastala je grobna tišina. Semis Ofiris je šel molče med sodnike in sedel na blazino, ki mu jo je odstopil Libis. Potem je tlesnil z rokama. Pri vhodu so se pojavili sužnji, ki so nosili v nosilnici princeso Evalasto. Sodniki, Aftagad, obtoženca in priče so se zdrž

nili. Sužnji so položili princeso pred Semisa Ofirisa, ki je spregovoril:

»Princesa princes! Častnika tvojega očeta, kralja kraljev Iamagada, pribočnik Savadagak in tekač Buramak sta na praznik svetega Ibisa ubila moja častnika Nairisa in Adnirarisa. Po mojih postavih sta zagrešila dvojen zločin in prelita kri Atlantov vpije po krvi Aztekov. Moji sodniki ju morajo obsoditi na smrt na žrtveniku svetega Apisa. Njuna kri je kri tvojega ljudstva, sladki sad sigine. Njuna smrt pade kakor senca svetega šakala Anubisa, boga mrtvih, na vso deželo večera. Mojo milost spremeni v nemilost. Prosiš usmiljenja?«

Evalasta je bila v sebi strašen boj. Vedela je, da z eno samo besedo lahko reši življenje obema častnikoma, a tudi to, da bi ta beseda pomenila njeno ponižanje pred njim, ki si jo hoče prisvojiti kakor podarjeno mu blago. Ni vedela, kaj naj stori. V dvorani je bil molk; slišalo se je samo tiho ihtenje Iste in Upe in nemirno dihanje obtožencev.

»Molčiš, cvet večernih gora?« je dejal Semis Ofiris. »V tvojem srcu ni usmiljenja. Sem se motil, ko sem pričakoval, da boš izprosila milosti dvema sinovoma ljudstva azteškega?«

Veliki knez pometa ulice.

Veliki knez Sergej Vladimir Vladimirovič je sedaj v Bukarešti pomožni cestni pometač. Javnosti bi bila najbrž ostala njegova težka usoda prikrita, da se ni pojavil radoveden novinar, ki je na kolidvoru videl, kako si neki tujec zaman prizadeva, pojasniti redarju nekaj v francoščini. Kar je prišel cestni pometač in dal tujcu potrebne informacije v brezhibni francoščini, potem pa je hitro odšel. Novinar jo je ubral za njim in pri kozarcu vina je zvedel, kdo je izobraženi cestni pometač. Mladost je preživel v razkošju, njegov oče je bil zadnji carski guverner na Kavkazu. Kot mlad veliki knez je stopil v elitni polk, kot častnik se je udeležil svetovne vojne, po revoluciji se je pridružil Wranglovi armadi. Po njenem porazu je pobegnil v Konstanco, kjer je odprl gostilno, pa je prišel kmalu na beraško palico. Nekaj časa se je preživljal s prodajanjem vžgalic, letos pa je bilo v Bukarešti mnogo snega, ki ga je kidal, da je vsaj nekaj zaslužil. Posrečilo se mu je končno dobiti mesto pomožnega cestnega pometača in sedaj upa, da si bo s pridnostjo in vztrajnostjo pomagal tako daleč, da dobi službo stalnega cestnega pometača.

Brezsrčna mati.

Pretekli ponedeljek je bil storjen v Pragi zločin, ki odkriva žalostno sliko trdosrčnosti, krutosti in pomanjkanja vsake materinske ljubezni. Skozi okno 4. nadstropja je vrgla 28letna delavka Marija Stibingerjeva svojega 3 mesece

starega sinčka. Otrok je priletel v loku čez ulico in padel na breg potoka. Z brega se je zakotalil v vodo, iz katere ga je potegnil neki sofer. Takoj so otročka odnesli k zdravniku, kjer pa je kmalu nato izdihnil. Brezsrčno mater so našli med množico, ki se je zbrala pred zdravnikovo hišo. Nič ni kazala, da bi ji bilo hudo in mirno je šla s stražnikom na policijo.

Operirana mumija.

V nekem laboratoriju v Londonu so operirali mumijo Ranofere. Mumijo so izkopali približno pred 30 leti in je stara najmanj 5000 let. Mumija Ranofere je najstarejša na svetu. Namesto reber, ki so ji manjkala, je dobila pri operaciji umetna rebra, popravili pa so ji tudi nekatere druge dele telesa. Tako bo torej lahko preživela še nekaj 1000 let.

Prebivalstvo sveta.

Statistika, ki jo je izdalo Društvo narodov v Ženevi, pravi, da je bilo l. 1932. na vsem svetu nad 2 milijardi ljudi. Od tega števila odpade na Azijo 1.103 milijone, na Evropo 506 milijonov, na Ameriko 252 milijonov, na Afriko 142 milijonov, na Avstralijo pa 9 milijonov duš. Zanimiva je primerjava statistike Društva narodov s statistiko, ki jo je istega leta izdelal Vatikan. Po vatikanski statistiki je na vsem svetu 341 in pol milijona katoličanov, od katerih jih živi v Evropi 209 milijonov, v Ameriki 109 milijonov, v Aziji 16,5 milijonov, v Afriki 5 milijonov, v Avstraliji pa 1 in pol milijona.

Razno

SVETLI PREMOG DIN 37.— suhi kolobarji Din 4.—, prevozni tovorov po znižani ceni. Tičar, Magdalenski park, Telefon 2715. 1428

POHIŠTVO

lastnega izdelka dobavlja po skrajno zmernih cenah Zaloška pohištva združenih mizarjev, Vetrinjska ul. 22. nasproti vrčke V. Weizl.

TRAJNE KODRE.

vodno ondulacijo z najboljšimi tu- in inozemskimi preparati izvršuje salon Mrakič, Cankarjeva ulica 1 in Kralja Petra trg 4. 1565

NAJMODERNEJŠE TKANINE za pohištvo in zapestje v vseh barvah in kakovostih. Novak, Vetrinjska ul. 7. Koroska c. 8. 1578

TRAJNE KODRE

na aparatu, ki ne peče, napravim lepo in po zelo nizki ceni. Cvetko Marin, Orožniva ul. 1. 1600

LEPA IZLETNA TOČKA! Dobra pekarska vna od Din. 8.— naprej v gostilni pri »Pohorcu«, Očka na Teznu. 1608

Najcenejša

POKROMERIJA v Mariboru je »Ruda«, Frankopanova ul. 10. 1612

Ure za birmo od Din 45.— naprej samo pri

M. Jigerjevem sinu

Službo dobi

UČENCA sprejem v modno trgovino. Naslov v upravi »Večernika«. 1547

UČENCA prejme foto-Japelj. 1581

ISČEJO SE za zagrebško žensko kapelo (narodna glasba) dve učenki s plačo. V poštev pridejo zdrave, solidne, z večjo postavo in dobrim glasom, ne pod 16. let. Vprašati v ponedeljek med 14. in 18. uro pri Sohl-u, Einspielerjeva ul. 2/I. 1581

POMOČNICA

se sprejme, Janšek, Wildenrainerjeva ul. 8. 1597

SIVILJA

sprejme vajenka. Maribor, Ob bregu 16. 1599

Sobo odda

SOBO.

zračno, čisto in čedno opremljeno, z električno razsvetljavo, s posebnim vvhodom, oddam. Na ogled med 7. in 19. uro na Ruški cesti 7/I. vrata št. 7. 1573

SOBA

solčna, novopremljena, s strogo separiranim vvhodom, oddam s 1. majem. Vrazova ul. 6. III. nadst., levo. 1583

OPREMLJENO SOBO.

solčno, s posebnim vvhodom, oddam s 1. majem. Strossmayerjeva ulica 10/I. 1586

SOBO.

opremljeno ali prazno, veliko ali malo, eventualno z uporabo kuhinje, oddam. Vrazova ul. 2/I. 1587

ČISTO SOBO

lepo opremljeno, oddam. — Ruška cesta 3/I. desno. 1596

VELIKO PRAZNO SOBO blizu parka oddam. Pismene ponudbe na upravo »Večernika« pod »Maj«. 1601

DVA GOSPODA

sprejem v lepo, strogo separirano sobo, eventualno tudi na dobro domačo hrano. Malstrova ul. 16. pritličje, vrata 4. 1602

SOBO

prazno ali opremljeno, oddam takoj dvema gospodoma. — Vrtna ul. 17. 1609

SPREJMEM GOSPODA

na stanovanje in hrano. Vrbanova ulica 28. pritličje, desno. 1616

Stanovanje

DVO IN TRISOBNA STANOVANJA

za Din 500, 600 in 700 oddam. Naslov v upravi lista. 1568

ISČEM STANOVANJE

s 1. majem ali takoj, sobo in kuhinjo ali sobo s štedilnikom. Naslov pustiti v upravi lista. 1592

PRITLIČNO SOBO

s štedilnikom oddam. Dravska ul. 8. 1607

TRISOBNO STANOVANJE

s pritliklami oddam za 600 Din. Naslov v upravi »Večernika«. 1615

SOBO IN KUHINJO

oddam mali, mirni družini v Dušanovi ul. 3. 1616

Če so potrebne Vaše postelje ponovnega zrahljanja,

če so potrebne Vaše inadrace ponovnega tapetiranja,

če je potrebno Vaše pohištvo nove prevleke,

potem se obrnite do nas. Postregli Vas bomo dobro in poceni. Da dosežemo največjo čistost, smo nabavili najnovejše in najmodernejše

stroje za razčesavanje žime in afrika in izumili posebno

napravo za čiščenje tapetiranja pohištva od prahu.

WEKA MARIBOR

Za sv. Birmo

dobite pri nas najlepše blago

Trgovski dom, Maribor

OTVORIL SEM DANES

pri svoji gostilni na Tržaški cesti 38 (Delavska pekarna)

gostilniški vrt,

senčnat in pravi, od vetra in prahu zavarovan parašiz!

Točil bom: odlična dalmat. in izuršna štajerska vina in pivo iz sodčka!

Priznana kuhinja

nuđi gumanske posebnosti, kakor: piščance, ocvrtaga kozlička, fine narezke, morske ribe i. t. d.

Za prilazen obisk se priporoča

JOSIP POVODNIK, gostilničar

Na sestanku prevoznikov ki se je vršil v nedeljo 15. aprila 1934 v Mariboru

je bila določena sledeča tarifa:

za prevoznike s tovornimi avtomobili do 2 ton 6.— Din, do 3 tone 7.— Din, od 4 ton naprej 8.— Din za kilometer. Vagonske vožnje, selitve (10 tonski vagon) loco 250.— Din, Ostale vožnje po dogovoru. — Za voznike s konji: dnevna vožnja s parom konj 140.— Din. — Vagonske vožnje loco (10 tonski vagon) 200.— Din. — Vožnja gramozna in peska od kubika v mestu 25.— Din. — iz okolice v mesto ali obratno 35.— Din. — Vožnja od ure 20.— Din. Selitve in druge vožnje po dogovoru.

Združenje prevoznikov obrtov v Mariboru.

POSJOJILNICA R. Z. Z. O. P. MARIBOR, NARODNI DOM

USTANOVLJENA LETA 1882
Stanje hranilnih vlog 60 milijonov dinarjev
Rezervni zaklad 9,668.000 Din

Sprejema hranilne vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje najkulantneje

Za birmo

dobite pri urarju

Jakobu Mulavcu

Maribor, Kralja Petra trg
(Magdalena)

po neverjetno nizkih cenah, ure, zlatino in vse kar bi rabili za vašega birmanca.

Tudi Vam naš Jakob za malenkostno ceno izvrši vsako popravilo.

Oglašujte

ZLATO.
zlatnike in platino kupuje po najvišjih dnevnih cenah Mariborska afinerija zlata. Orožarova ulica 8 2642

JOS TICHY IN DRUG.
Konces. elektrotehnično podjetje. Maribor. Slovenska ul. 16, tel. 27-56, izpeljuje elektroinstalacije stanovanjskih hiš, vil, gospodarskih objektov, zaloga motorjev, lestencev, svetilk, elektroinstalacijskega blaga po konkurenčnih cenah

Kupujte svoje potrebščine pri naših inserentih!

Za zgradbo
Vaše hiše
kupite najceneje:

**Apno
Cement
Trsie
Nosilnice**

**Strešno lepenko
Okovje za zgradbo
štedilnike**

**Zreblje in žice
Karbolinej in ka-
tran**

**Strešno in zidno
opeko
Žične mreže** 1614

v staroznani
domači
veletrgovini

**Ivo
Andraschitz**

Maribor, Vodnikov trg

Galanterija

drobnarije

parfumerije

pletenine

papir itd.

DRAGO ROSINA

Maribor, Vetrin ska 26.

Pohištvo

iz
mizarstva Wejsiak
je poceni, lepe oblike in ustrezna vsem zahtevam.

Stanovanjske in spalne sobe v vseh cenah.
Moderne kuhinjske opreme.
„WEKA“ Maribor, Alaksandrova 15

Kostanjev les

kupim skozi celo leto in vsako množino za najvišjo ceno, proti takojšnjemu plačilu.

ZLATKO KRALJ, Zagreb
Džordičeva ulica 6/II. 1577

Če bi moral mož ribati pod

gotovo ne bi trpel mučnega dela svoje žene in bi raje kupil ceneno blago za tla

KARTOLEJ po m² Din 30-

kateri se da z lahkoto čistiti, se lahko položi brez tuje pomoči, ker ni potrebno, da je prilepljen ali pritrdjen in se pri preselitvi lahko vzame seboj.

Hišne gospodinjice so navdušene za kartolej, ker se isti da dobro uporabiti ne samo v kuhinji, predstobi, temveč tudi v sobah s slabim podom. Samo trdka

WEKA MARIBOR

skrbi za hišne gospodinjice, da imajo snažna stanovanja in malo dela. 379

Zahvala.

7 težkih trenutkih, ko smo se za vedno poslovili od našega dragega sina

Ivana Gerželja

so nam bili mnogoštevilni izrazi sočustvovanja v veliko uteho. Priznava se zahvaljujemo vsem, ki so počastili dragega popojnika na zadnji poti, predvsem prečastiti duhovščini, domačemu Sokolskemu društvu, zastopnikom Sokolske žuče vsem ostalim Sokolskim društvom, viteškim sekcijam, Narodni odbrani, Nanosu, Narodni strokovni zvezi, zastopnikom Jadranske straže, nevskemu društvu „Zarja“ in „Jadrana“, gg. govornikom za lepe besede ob odprtem grobu in vsem darovalcem vencev in šopkov.

Vsem, vsem naša globoka zahvala!

Žalujoča rodbina Gerželj.

Opravična številka IX I 2806/33-9

Dražbeni oklic

Dne 28. maja 1934. ob 10. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin.

Zemljiška knjiga Grajska vrata vl. št. 105

Cenilna vrednost Din 79.049.30

Najmanjši ponudek Din 39.529.75

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča v Mariboru.

Sresko sodišče v Mariboru, odd. IX.,
dne 28. marca 1934.

Opravična številka IX I 3566/32-10

Dražbeni oklic

Dne 14. maja 1934 ob 10 uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin.

Zemljiška knjiga 1) Grajska vrata vl. št. 2, 2) Grajska vrata vl. št. 337, 3) Orešje vl. št. 12

Cenilna vrednost ad 1) Din 308.393.50 ad 2) Din 69.075.50 ad 3) Din 69.554.20

Najmanjši ponudek ad 1 in 2) Din 188.784.50 ad 3) Din 46.369.46

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča v Mariboru.

Sresko sodišče v Mariboru, odd. IX.,
dne 12. marca 1934.

HRANILNICA DRAVSKE BANOVINE MARIBOR

Centrala: MARIBOR

v lastni novi palači na oglu Gosposke-Slovenske ulice

Podružnica: CELJE

nasproti pošte prei IJZNOSTAJERSKA HRANILNICA

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun po najugodnejšem obrestovanju

Najbolj varna naložba denarja, ker **jamči za vloge** pri tej hranilnici **Dravska banovina** s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno